

Příloha k protokolu o SZZ č.: .....

Diplomant: Jana Vlasáková

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ –
anglický jazyk pro 1. stupeň ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Zastupující vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 18. 1. 2012

PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: Filozofie pro děti na 1. stupni ZŠ

Podnázev: Možnosti využití Filozofie pro děti k naplňování cílů průřezových témat na 1. stupni ZŠ

Tento posudek je zpracován v zastoupení vedoucí práce, reflektuje tedy pouze její konečnou podobu.

Tématem diplomové práce je „Filozofie pro děti“ (dále jen FPD) a její možnost využití na 1. stupni ZŠ. Jde o téma aktuální, v Čechách ne příliš známé. Práce je rozdělena standardním způsobem, přičemž teoretické části je věnována větší pozornost – bohužel na úkor praktické.

Teoretickou část předkládané práce tvoří čtyři kapitoly. První kapitola je věnovaná pojetí a cílům 1. stupně základního vzdělávání. Tato kapitola postrádá hlubší vhled, který by více korespondoval s praktickou částí. Současně by bylo vhodné, pokud jsou zmiňovány klíčové kompetence, věnovat jim větší pozornost a dát je např. do souvislosti se zmiňovanou Spilkovou (s. 12). Současně je třeba upozornit na to, že je téměř celá kapitola 1.2 doslovnou citací ze tří zdrojů (Spilková, Rámcový vzdělávací program ZV – dále jen RVP ZV, Bílá kniha). Cílem diplomové práce je mj. prokázat schopnost práce s odborným textem!

V druhé kapitole se zabývá diplomantka průřezovými tématy v RVP ZV. Kapitola je přehledná, je zde velmi dobře zdůvodněn výběr dále zvolených průřezových témat. Vzhledem k tomu, že je vyzdvihnuto téma Osobnostní a sociální výchova, bylo by vhodnější zařazení této podkapitoly jako první a bylo by současně dobré více toto téma propojit s FPD. V této kapitole, ale i jinde v rámci celé práce není zcela patrné, co jsou slova autorky a co je převzaté z jiných zdrojů (s. 19 – 21 působí jako parafráze z jednoho zdroje). Podkapitoly Uvádění OSV do praxe a Metodické principy OSV jsou spojeny pouze s projektem Odyssea, není hlubší vhled do této problematiky a opět chybí propojení s tématem FPD.

Až třetí kapitola představuje program FPD. Na s. 34, 45 je odkazováno na bakalářskou práci Řehořovské, což není zcela vhodný zdroj – lze však v tomto případě přihlídnout k faktu, že téma FPD není příliš známé a že je malá dostupnost českých zdrojů. Velmi přehledně působí kapitola 3.6 a 3.6.1, avšak celý text (s. 34 – 42) působí jako volně přeložený text – Splitter, Sharpová. Je to patrné i z toho, že autoři uvedení na s. 39 nejsou v seznamu literatury (Nickerson, Brutianová). Není tedy jasné, jaké myšlenky do původního textu vložila sama diplomantka, zda nejsou s. 34 – 42 pouhou parafrází z jednoho zdroje. **Bylo by dobré ujasnit v rámci obhajoby.**

Čtvrtá kapitola dává velmi zdařile do souvislosti FPD a kurikulární dokumenty. Za velmi vhodné považuji řazení podkapitol. Chybí podkapitola s propojením s environmentální výchovou – je zmíněna pouze krátce na s. 44. Na s. 47 je odkazováno „jak píše Green“, není uveden rok (ani v použité literatuře).

V první kapitole praktické části autorka práce představuje cíle práce, popisuje realizaci a dále uvádí poznámky, které považuje za důležité zmínit. Je zde uvedeno, že jde o realizaci programu FPD v 5. třídě ZŠ. Není však charakterizována třída jako celek – počet dětí, věk,

určitá specifika. Třída je navíc specifická svým složením, jedná se o třídu nadaných dětí (není to tedy třída běžného typu). Jde o děti nadprůměrně inteligentní a současně třídu o malém počtu.

Šestou kapitolu tvoří rozbor hodin. Je zde vidět autorčino kladné zaujetí pro tuto problematiku. Jde ale pouze o rozbor sedmi hodin, přičemž autorka navíc uvádí, že dvě hodiny nebyly zcela dle jejích představ a zvolený program nebylo možné v plné míře realizovat (4. a 5. hodina). Bylo by vhodné strukturovanější pozorování, popis konkrétních situací, hlubší vhled a hlubší analýza aplikování programu FPD, hlubší analýza odpovědí, reakcí dětí. Z celé praktické části totiž není patrné, v čem se liší normální běžná vyučovací hodina od těchto hodin, kde je použit program FPD. Za ne zcela vhodné považuji přepis zápisu kolegyně Brožové. Např. rozbor 2. hodiny se skládá s parafrázování zápisu Brožové, následně parafrázování odborné literatury (Muchová), pouze průřezová témata jsou výsledkem práce diplomantky. Navíc na s. 66 dochází k tomu, že diplomantka píše v popisu hodiny sama o sobě – „...kdy jsem s pomocí dětí, Jany (jméno diplomantky – pozn.) a tabule...“. Pokud měly možnost spolupráce, dalo by se toho využít ke strukturovanému pozorování a hlubší analýze (díky realizaci programu druhou osobou). Vzhledem k tomu, že diplomantka pracovala s programem FPD, dalo by se očekávat, že ve chvíli, kdy dojde k situaci popsané v rozboru 4. hodiny, lze této situaci využít k filozofování, k improvizaci tak důležité právě v tomto programu. Téma zařazení FPD však považuji za zajímavé a ve výsledcích je vidět určitá snaha o analýzu a vcelku přehledně působí shrnutí věnující se průřezovým tématům za každou kapitolou.

Sedmá kapitola je nazvána Reflexe praktické části. Jde o jakési velmi stručné shrnutí (vhodnější by bylo zvolit jiný název kapitoly). Bylo by dobré v této kapitole reflektovat výsledky zařazení programu FPD s tím, o čem bylo pojednáno v teoretické části. Dále zde shrnout to, co se dařilo a naopak vyzdvihnout to, co se nepodařilo, z jakých důvodů a nastínit možné východisko z dané situace, jiný pohled. V zadání diplomové práce je zmíněn přínos FPD – v této kapitole by byl právě prostor pro shrnutí přínosu tohoto programu pro samotné děti, pro učitele a pro výchovně vzdělávací proces obecně.

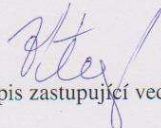
V závěru je vyzdvihnout kladný vztah autorky k Filozofii pro děti a hlubší smysl diplomové práce, a to upozornit na další možné přístupy k dětem na 1. stupni ZŠ.

V diplomové práci se objevují pouze ojediněle stylistické chyby (nepřehledná dlouhá souvětí, chybné slovní spojení na s. 30 – nemá nezasahovat); též ojediněle chyby v interpunkci, překlepy (př. Odyssea s jedním s). V textu je odkazováno na kapitoly bez uvedení čísla kapitoly a strany, což působí nepřehledně (s. 12, 14, 29, 35). Pokud jde o práci s literaturou a formální stránku, bylo by vhodnější bezchybné a přehledné formátování obsahu (včetně interpunkce za číslem kapitoly). Na s. 9 se objevuje zkratka FPD, je však vysvětlena až na s. 24. Odkazy na literaturu nejsou jednotné (např. s. 25, 26 – Pecháčková, MACKŮ, L., MUCHOVÁ), u přímé citace na s. 33 chybí uvozovky, nejsou používány aktuální zdroje a velká část je doslovným přepisem Bílé knihy, RVP ZV (př. s. 12 – 13). Ač je uvedena v zadání diplomové práce charakteristika mladšího školního věku, v samotné práci je zmíněna jen okrajově (v kapitole 3.6).

I přes výše uvedené připomínky považuji práci za velmi zajímavou a splňující požadavky kladené na diplomovou práci.

Otázka k obhajobě: V čem diplomantka vidí odlišnost vedení svých hodin s použitím Filozofie pro děti od běžné vyučovací hodiny?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **dobře**

podpis zastupující vedoucí práce

V Českých Budějovicích dne 18. 1. 2012